

Finansmarknadsstatistik (FMR)**2015**

FM5001

Innehåll

SCBDOK 3.0	
0 Administrativa och legala uppgifter 0.1 Ämnesområde 0.2 Statistikområde 0.3 SOS-klassificering 0.4 Statistikansvarig 0.5 Statistikproducent 0.6 Uppgiftsskyldighet 0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter 0.8 Gallringsföreskrifter 0.9 Internationell reglering 0.9.1 EU-reglering 0.9.2 Övrig internationell reglering 0.10 Syfte och historik 0.11 Statistik användning 0.12 Uppläggning och genomförande 0.13 Internationell rapportering 0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	1 Innehållsöversikt 1.1 Observationsstorheter 1.1.1 Företagsobjekt 1.1.2 Dimensionsvariabler som identifierar mätvariabler 1.1.3 Mått 1.2 Statistiska målstorheter 1.2.1 Redovisningsgrupper 1.2.2 Mått 1.3 Utfloeden: statistik och mikrodata 1.4 Dokumentation och metadata
2 Uppgiftsinsamling 2.1 Ram och ramförfarande 2.2 Urvalsförfarande 2.3 Mätinstrument 2.4 Insamlingsförfarande 2.5 Databeredning	3 Slutliga Observationsregister 3.1 Produktionsversioner 3.2 Arkiveringsversioner 3.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången
4 Statistisk bearbetning och redovisning 4.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler 4.1.1 Urval 4.1.2 Imputering och bortfallshantering 4.1.3 Antaganden 4.2 Redovisningsförfaranden	

Till dokumentet hör flera bilagor i form av blanketter. För att få tillgång till dessa, kontakta kontaktpersonen för den berörda produkten.

Denna dokumentation är upprättad i efterhand

Detta dokument avser referensåret 2015. Det är framtaget 2016, och innehåller den information som var känd 2016. Det innebär att vissa uppgifter kan saknas eller vara bristfälliga, vilket kan vara av betydelse för förståelsen av kvaliteten i statistiken.

Statistikens benämning i detta dokument är den som gällde när statistiken publicerades. Hänvisningar till lagrum görs till dåvarande lagstiftning.

0 Administrativa och legala uppgifter

0.1 Ämnesområde

Finansmarknad.

0.2 Statistikområde

Ämnesövergripande statistik

0.3 SOS-klassificering

Produkten ingår ej i Sveriges officiella statistik.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Sveriges riksbank
Postadress: 103 37 STOCKHOLM
Besöksadress: Brunkebergstorg 11
Kontaktperson: Jyry Hokkanen
Telefon: 08-787 00 00
Telefax: 08-21 05 31
E-post: förnamn.efternamn@riksbank.se
Grupp-e-post: fms@riksbank.se

0.5 Statistikproducent

Statistiska centralbyrån

Postadress: Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Anders Nyberg
Telefon: 08-506 940 00
Gruppteleson Finansmarknadsstatistik: 08-506 948 34
Telefax: 08-661 52 61
E-post: förnamn.efternamn@scb.se
Grupp-e-post: Finansmarknadsstatistik: fmr@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt 6 kap. 9§ lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank (Riksbanken).

Riksbankens föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finans-

marknadsstatistik: RBFS 2014:2.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

0.8 Arkivering och gallring

Riksbanken är arkivansvarig myndighet enligt arkivlagen för de handlingar och statistiska uppgifter som upprättas och samlas in av SCB för Riksbankens räkning. SCB förbereder för arkivering och överlämnar till Riksbanken grunddata och andra register, inklusive gamla versioner, samt standardiserade leveransvariabler/leveranser som ska arkiveras. Registren och leveransvariablerna bevaras digitalt och konverteras av SCB till det format som Riksarkivet fastställt som arkivformat. Inkomna statistiska rapporter, i digital eller pappersform, med primäruppgifter gallras av SCB enligt Riksbankens gallringsbeslut. Publikationer, rapporter och dokumentation av statistiken bevaras digitalt och arkiveras av Riksbanken enligt gällande informationshanteringsplan. Riksbanken diarieför vissa handlingar rörande finansmarknadsstatistiken.

Varje institut som lämnar uppgifter elektroniskt måste spara en undertecknad kopia av rapporten i läsbar form i minst två år efter utgången av den rapportperiod som uppgiften avser. Även kopior av rättelser och andra ändringar av lämnade uppgifter som institutet gör skall undertecknas och sparas i minst två år. Detta i enlighet med Riksbankens föreskrifter och allmänna råd RBFS 2014:2.

0.9 EU-reglering

Finansmarknadsstatistik avseende monetära finansinstitut regleras av Council Regulation (EC) No 2533/98 of 23 November 1998 - concerning the collection of statistical information by the European Central Bank (ECB).

Statistik rörande konsoliderade balansräkningar för monetära finansinstitut regleras i förordning ECB/2001/13. I november 2007 uppdaterades ECB/2001/13 med ECB/2007/18. Bakgrunden är nya medlemsländer i EU och EMU, hantering av institut för elektroniska pengar och hantering av vissa aktier emitterade av MFI (Monetära finansinstitut). ECB/2001/13 ersattes under 2010 av ECB/2008/32 vilket innebar en utökning av den statistik som samlas in. Nya krav från ECB samt uppdateringen av Europeiska Nationalräkenskapssystemet (ENS) ställer krav på nya instrument- och motpartsnedbrytningar. Per 2014-12-31 ersattes därför förordning ECB/2008/32 med ECB/2013/33.

Statistik över räntesatser som tillämpas av monetära finansinstitut på inlåning och utlåning regleras i förordning ECB/2001/18. Förordningen uppdateras under 2010 med ECB/2009/7 vilket innebar en utökning av den statistik som samlas in. Detta gjordes i samband med att ECB/2008/32 trädde i kraft.

Sverige har till följd av de uppdaterade författningarna rörande MFI (balansstatistik) och MIR (räntestatistik) ändrat insamlingen av uppgifter från och med rapporteringen avseende september 2010 vilket var ett kvartal senare än för EMU-länder.

Nya krav från ECB samt uppdateringen av Europeiska Nationalräkenskapssystemet (ENS) ställer krav på nya instrument- och motpartsnedbrytningar. Per 2014-12-31 ersattes därför förordning ECB/2009/7 med ECB/2013/34.

Annan finansmarknadsstatistik regleras i riktlinje ECB/2007/9 som har uppdaterats genom ECB/2008/31 och ECB/2009/23.

Övrig internationell reglering

Rapport över Utländska Tillgångar och Skulder (RUTS) regleras i Guidelines for reporting the Bank for International Settlements (BIS) international banking statistics December 2014.

Derivatstatistiken regleras i Bank for International Settlements (BIS) "Guidelines for semi-annual OTC derivatives statistics" som BIS skickar ut inför varje statistikomgång.

Statistiken avseende Special Data Dissemination Standards (SDDS) regleras i International Monetary Funds (IMF) "Guide to the Special Data Dissemination Standard".

0.10 Syfte och historik

Riksbanken har sedan lång tid tillbaka tagit fram statistik över svenska monetära finansinstitut (MFI) och de finansiella marknaderna, s.k. finansmarknadsstatistik. Per mars 2003 tog SCB över insamling och produktion av finansmarknadsstatistiken på uppdrag av Riksbanken. Överflyttning av räntestatistiken skedde dock först per juni 2004. Uppgifterna samlas i huvudsak in månadsvis. Vissa uppgifter insamlas endast kvartals- halvårs- eller årsvis.

Statistiken ger en bild av den övergripande strukturen av

- MFI:s tillgångar och skulder
- utvecklingen av penningmängd och kreditgivning (in- och utlåning)
- in- och utlåningsräntor
- värdepappersmarknaden
- land- och valutafördelning av utländska fordringar och skulder
- OTC- derivat¹

Finansmarknadsstatistiken (balansstatistiken) har existerat under större delen av 1900-talet. Från juni 1977 t.o.m. december 1994 producerades den av SCB på uppdrag av Finansinspektionen (tidigare Bankinspektionen). Därefter övertogs produktionen av Riksbanken under perioden januari 1995 till februari 2003. Fr.o.m. juni 2004 ingår uppgifter om omvärderingar i balansstatistiken.

För att anpassa den svenska insamlingen till nya krav från ECB:s och krav och önskemål från andra användare har blankettinnehållet setts över under 2008 och 2009. Ett led i detta har också varit att identifiera delar som kan tas bort för att hålla uppgiftslämnarbördan nere. De nya blanketterna införs från rapporteringen avseende september 2010. I samband med detta har innehållet i Finansmarknadsstatistiken setts över inför publiceringen avseende september 2010. Dispositionen i publikationen är i stort densamma som tidigare. Däremot har förändringar genomförts för tabeller, diagram och metoddelar. Vissa tabeller och diagram är helt nya medan andra är förändrade eller borttagna.

¹ OTC- derivat (Over the counter) består av onoterade derivatinstrument som handlas genom mäklare.

Fr.o.m. april 2012 visas i publikationen MFI:s tillväxttakter rensade för omklassificeringar och köpta/sålda lån. Med tillväxttakt avses utvecklingen av transaktioner (köp och försäljningar, nyutlåning och amorteringar) under en period. Omklassificeringar kan uppkomma när institut tillkommer eller försvinner ur MFI- populationen, förändringar vid fusioner, omklassificering av finansiella instrument och motparter eller för att hantera felrapportering. Kort sagt sådant som inte är transaktioner. Tillväxttakter rensade för omklassificeringar och köpta/sålda lån används således för att få utvecklingen av en serie jämförbar över tiden.

Fr.o.m. 2014 gäller det nya uppdaterade europeiska systemet för nationella och regionala räkenskaper (ESA 2010) i Europa. Denna nya standard ersätter ESA 95 och innebär bland annat att sektorkoder förändras. I samband med det ersätter SCB *Standard för institutionell sektorindelning 2000* (INSEKT 2000) med *Standard för institutionell sektorindelning 2014* (INSEKT 2014). En viktig skillnad är övergången från tidigare 3-ställig till 6-ställig sektorkod. Statistikrapportering enligt de nya sektorkoderna sker fr.o.m. rapporteringen avseende november 2014 i samband med att en ny uppdaterad MFI-blankett börjar rapporteras.

RBFS 2014:2 började gälla från december 2014. I samband med detta publicerades också uppdaterade instruktioner för rapporteringen av MFI- och MIR-blanketten.

En genomgående förändring i den nya uppdaterade blanketten är den anpassning av motparter som genomförts för att harmonisera med det uppdaterade europeiska systemet för nationella och regionala räkenskaper (ESA 2010). Främst är det sektorförändringar i den finansiella sektorn som påverkas där försäkringsföretag och pensionsinstitut delas upp i två olika sektorer, värdepapperiseringsinstitut (FVC) blir en egen sektor och sektorn Koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag tillkommit. Nya uppgifter som tillkommit är rapportering av oreglerade lånefordringar (non-performing loans), utestående outnyttjade kreditmöjligheter (kreditlinor) samt handelsfinansiering av poster utanför balansräkningen. Vidare har specificering av skulder i form av korta positioner (räntebärande värdepapper, aktier och andelar) tillkommit. Ny uppgift är också rapportering av utlåning respektive in- och upplåning till MFI inom koncernen.

Omvärderingsspecifikationer för korta positioner, sålda lån samt administrering av FVC lån är nya specifikationer som har tillkommit.

Bostadsinstitutet är en del av MFI-populationen och har till uppgift att låna ut pengar för bostadsändamål. Uppgifter om bostadsinstitutets upplåning har samlats in från 1989. Blanketten upphör efter rapporteringen per augusti 2010, men vissa uppgifter förs över till den nya MFI-rapporten som börjar gälla per september 2010.

Uppgifter om certifikatprogram på den svenska marknaden har samlats in sedan december 1985, obligations- och förlagslåneemissioner sedan januari 1996. Fr.o.m september 2010 förs uppgifterna samman till en ny rapport som ska rapporteras av samtliga MFI-institut med tillstånd att emittera eller medverka vid emissioner av värdepapper.

Från och med mars 2013 inhämtas uppgifter om värdepappersemissioner från Svensk värdepappersdatabas (SVDB) och ersätter därmed den blankettinsamlade emissionsstatistiken.

Uppgifter om individuellt pensionssparande (IPS) har samlats in sedan 1994. IPS är ett långsiktigt sparande med rätt till skatteavdrag som regleras i Lag om individuellt pensionssparande (1993:931). IPS utgör en liten del av pensionssparandet i Sverige.

Vissa uppgifter i rapportering av utländska tillgångar och skulder (RUTS) har samlats in från banker sedan år 1978. Statistiken har under 80-talet utvecklats med uppdelningar på länder och valutor. Fr.o.m. juni 2005 utökades den konsoliderade rapporten med fördelning på slutlig risk. Landfördelningen struktureras om och rapporterande institut utökas till att omfatta samtliga MFI

med betydande positioner mot utlandet. I september 2011 påbörjades ett arbete med att anpassa RUTS-rapporteringen till nya krav. Den sker i två steg. Steg ett innebär att även inhemska fordringar och skulder i SEK ska rapporteras i RUTS svensk del. Fordringar och skulder på Riksbanken samt på banker inom koncernen som tidigare rapporterats endast på totalnivå ska i fortsättningen även fördelas på ut- och inlåning samt innehav av värdepapper. I RUTS konsoliderad tillkommer en kolumn för lokala fordringar i utländsk valuta. Steg 1 tillämpas fr.o.m. rapporteringen per juni 2012

Steg 2 innebär att RUTS svensk del får en mer detaljerad sektorfördelning av fordringar och skulder för att bättre kunna analysera storlek och volatilitet på gränsöverskridande upplåning som inhemska banker har mot utländska sektorer. Övriga fordringar och skulder, som tidigare har räknats fram, ingår numera i rapporten. För att göra statistiken mer användbar för övervakning av kreditexponeringar för nationella banksystem har RUTS konsoliderad fått en mer detaljerad sektorfördelning både på lokala och icke-lokala fordringar.

En löptidsfördelning har införts för emitterade värdepapper i både RUTS svensk del och RUTS konsoliderad vilket medför att en mer utförlig analys kan göras av vilka banksystem som är beroende av stabila eller kortsiktiga finansieringskällor. Dessutom ingår i båda rapporterna fordringar och skulder gentemot European Stability Mechanism (ESM), European Investment Bank (EIB) och upplupna/förutbetalda poster.

Steg 2 tillämpas fr.o.m. rapporteringen per december 2013.

Uppgifter till BIS derivatstatistik har samlats in från de fyra storbankerna sedan 1998 Per december 2004 utökades den med Credit Default Swaps (CDS) med nedbrytningar på rating, löptid och underliggande instrument. Under år 2013 genomfördes undersökningen BIS Triennial Survey avseende derivat. Den genomförs vart tredje år. Fr.o.m. rapporteringen avseende juni 2011 utökas CDS-delen i rapporten med bl.a. nedbrytningar på fler sektorer och motparterländer.

Riksbankens tillgångar och skulder (ECB-BSI NCB) samlas in och levereras till ECB fr.o.m. 2004.

Statistik över in- och utlåningsräntor, som Sveriges riksbank tidigare samlat in, lades fr.o.m. juni 2004 över på SCB. Per september 2005 genomgick statistiken en större förändring. Populationen utökades med ett statistiskt urval av kommun- och företagsfinansierande institut samt finansbolag. Ett nytt rapportformulär (MIR) togs fram och räntan mäts som överenskommen årlig ränta. För att anpassa den svenska insamlingen till nya krav från ECB och önskemål från andra användare har blankettinnehållet setts över under 2008 och 2009. Ett led i detta har också varit att identifiera delar som kan tas bort för att hålla uppgiftslämnararbetet nere. I Sverige infördes den nya blanketten avseende september 2010. I samband med detta sågs innehållet i Finansmarknadsstatistiken över inför publiceringen avseende september 2010. Fr.o.m. 2014 gäller det nya uppdaterade europeiska systemet för nationella och regionala räkenskaper (ESA 2010) i Europa. Denna nya standard ersätter ESA 95 och innebär bland annat att sektorkoder förändras. I samband med det ersätter SCB *Standard för institutionell sektorindelning 2000* (INSEKT 2000) med *Standard för institutionell sektorindelning 2014* (INSEKT 2014). En viktig skillnad är övergången från tidigare 3-ställig till 6-ställig sektorkod.

Statistikrapportering enligt de nya sektorkoderna sker fr.o.m. rapporteringen avseende november 2014 i samband med att en ny uppdaterad MIR- blankett börjar rapporteras.

Uppgifter om icke monetära värdepappersbolags (del av OFI) tillgångar och skulder samlas in på uppdrag av Finansinspektionen och fr.o.m. 2004 levereras dessa till ECB.

Finansiella strukturindikatorer (SSI) levereras till ECB fr.o.m. 2004.

Tidigare hade kreditaktiebolag och finansbolag olika lagstiftningar, men fr.o.m. den 1 januari 1994 infördes Lagen om kreditmarknadsbolag, vilken omfattar bolag som tidigare var kreditaktiebolag eller finansbolag. Den 1 juli 1997 ersattes denna av Lagen om finansieringsverksamhet, varvid även ekonomiska föreningar gavs möjlighet att bedriva finansieringsverksamhet. Benämningen kreditmarknadsbolag ersattes härmed med kreditmarknadsföretag.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken har ett stort användningsområde och många användare. Statistiken används bl.a. av nedanstående användare och till följande ändamål:

- Statistiken utgör ett viktigt underlag i SCB:s finans- och nationalräkenskaper,
- Riksbanken använder statistiken för att följa utvecklingen på kapital-, valuta- och kreditmarknaderna,
- Europeiska Centralbanken (ECB) och Bank for International Settlements (BIS) är också stora användare av statistiken. ECB använder statistiken för att stödja ECB:s monetära policy och andra åtaganden inom Eurosystemet och Europeiska centralbanksystemet (ESCB). BIS använder statistiken för att följa olika delar av det globala finansiella systemet, exempelvis gränsöverskridande (positioner) tillgångar och skulder från internationellt aktiva banker.
- Forskare, journalister och studenter använder statistiken för olika typer av utredningar och forskningsändamål,
- Därutöver används statistiken av branschorganisationer och de rapporterade instituten själva för bl.a. marknadsanalyser.

0.12 Uppläggning och genomförande

Balans- och emissionsstatistik redovisas månadsvis. Statistiken bygger på uppgifter hämtade ur MFI-blanketten som regleras i RBFS 2014:2.

MFI-blanketten lämnas in månadsvis av de institut som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till minst 95 procent av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda balansomslutning. De övriga instituten (de som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till 5 % av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda balansomslutning) delas upp i kvartals- respektive årsrapportörer. De institut som står för 4,5 % av den sammanlagda balansomslutningen rapporterar kvartalsvis, medan resterande del av populationen (0,5 %) rapporterar årsvis. Rapporten från kvartals- och årsrapportörer imputeras mellanliggande månader för att få jämförbara värden. Avgränsningen mellan 95 procent (månadsvis), 4,5 procent (kvartalsvis) och 0,5 procent (årsvis) avgörs för varje kalenderår med hänsyn till förhållandena den 30 september närmast föregående år.

MIR samlas in månadsvis från ett representativt urval av större MFI. Rapporteringen regleras i RBFS 2014:2.

RIPS- och RUTS-statistiken redovisas kvartalsvis. RIPS rapporteras av pensionssparinstitut, dvs. institut med Finansinspektionens tillstånd att bedriva pensionssparrörelse såsom banker, värdepappersbolag och utländska värdepappersföretag med filial i Sverige. RUTS rapporteras av svenskägda MFI (inklusive dotterbolag och filialer verksamma i utlandet) samt utlandsägda MFI verksamma i Sverige med betydande positioner mot utlandet. RUTS-populationen ses över per september varje år. Rapporteringen av RIPS och RUTS regleras i RBFS 2014:2

Derivatstatistiken samlas halvårsvis in från de fyra storbankerna på gruppnivå, dvs. inklusive dotterbanker och filialer i utlandet, för BIS räkning. Vart tredje år genomför BIS en större global undersökning, Triennial Survey.

Uppgifterna till SSI-statistiken samlas in och levereras en gång per år till ECB. Statistiken avser finansinstitut, försäkringsföretag och pensionsinstitut och regleras i ECB/2007/9.

Därutöver inhämtas vissa uppgifter från Riksgäldskontoret, Riksbanken, Finansinspektionen samt annan ekonomisk statistik från SCB.

All statistik samlas in elektroniskt. Statistiken är en snabbstatistik, vilket innebär att SCB kan göra revideringar av värden i efterhand. Statistiken innehåller inga bokslutsdispositioner, vilket gör att uppgifterna inte blir fullt jämförbara med den statistik som bygger på uppgifter som lämnas efter bokslut. Vissa särbestämmelser kan också göra att redovisning och statistik inte helt överensstämmer.

0.13 Internationell rapportering

Till ECB levereras månadsvis och kvartalsvis balansräkningsstatistik för MFI (ställnings- och förändringsvärden) enligt ECB:s förordning ECB/2013/33 (år 2014 ersatte denna ECB/2008/32). Månadsvisa leveranser av emissioner, kvartalsvisa leveranser av balansstatistik för OFI och årsvisa leveranser av strukturindikatorer sker enligt ECB:s guideline ECB/2007/9 som har uppdaterats genom ECB/2008/31 och ECB/2009/23. Räntestatistiken levereras månadsvis enligt förordning ECB/2001/18 som uppdateras under 2010 med ECB/2009/7. Leveranser sker elektroniskt via GESMES-filer².

I leveransen till ECB ingår uppgifter som ECB vidarebefordrar månadsvis till IMF som underlag till International Financial Statistics (IFS). Uppgifter till IMF:s SDDS-statistik levereras till Riksbanken i Excelformat via e-post och publiceras på Riksbankens webbplats. SDDS-rapporteringen sker enligt IMF:s "Guide to the Special Data Dissemination Standard". Sedan januaripubliceringen 2013 så ligger tidsserier tillbaka till 2004 på SCB:s webbplats. Tidsserierna visar utlåning samt in- och upplåning för MFI samt separat tabell för Riksbankens positioner.

Till OECD levereras månadsvis penningmängdsuppgifter i Excelformat via e-post.

Rapporteringen till IMF och OECD grundar sig på en överenskommelse med Riksbanken.

² GESMES (Generic Statistical Message) har utvecklats inom ramen för internationellt samarbete. Det är ett självbeskrivande format, dvs. en fil som lagras i GESMES-format innehåller sin egen beskrivning (metadata och processdata).

Till BIS levereras kvartalsvis uppgifter om utländska tillgångar och skulder enligt Guidelines for reporting the BIS international banking statistics (March 2013). BIS får också halvårsvis uppgifter om OTC-derivat enligt BIS "Guidelines for semi-annual OTC derivatives statistics". Under 2013 skickades uppgifter om BIS Triennial Survey avseende derivat. Den genomförs vart tredje år. Leveranser sker elektroniskt via GESMES-filer.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

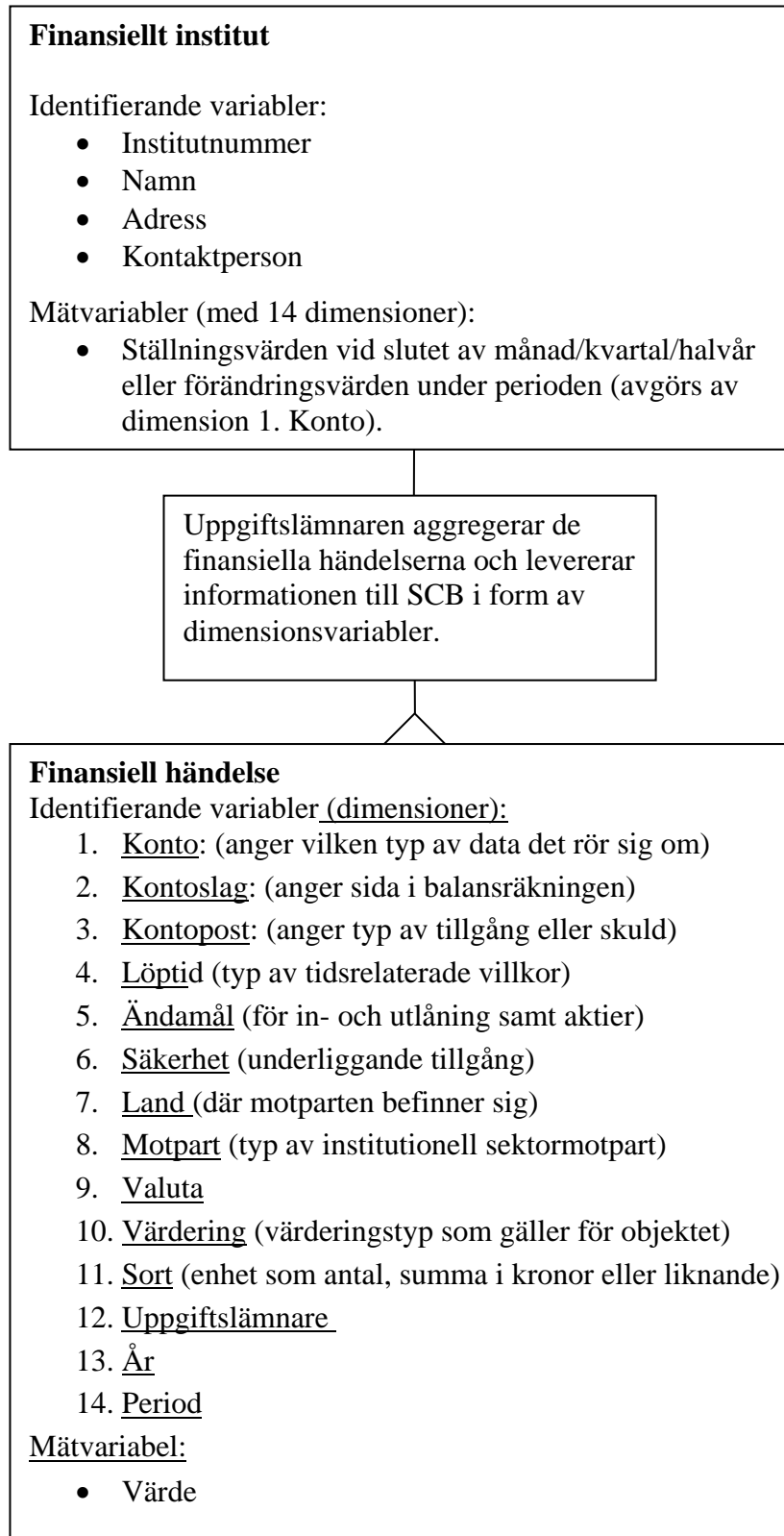
Under år 2016 genomförs en större global undersökning, BIS Triennial Survey avseende derivat. Den genomförs vart tredje år.

För räntestatistiken (både internationella leveranser och nationell publicering) planeras en metodändring för hur räntorna på MFI-nivå ska viktas samman i det fall räntestatistiken baseras på ett urval av MFI-institut. ECB har tagit fram rekommendationer (enligt Guideline ECB/2014/15) där alla EU-länder rekommenderas att vikta MFI-räntor med hänsyn taget till olika strata (i Sverige planeras följande strata: banker, bostadsinstitut och övriga MFI). Sverige planerar att genomföra metodförändringen under 2015 (senast 2016) vilket genomgående kommer att påverka ränteserierna tillbaka till september 2010.

1. Innehållsöversikt

1.1 Observationsstorheter

Statistiken ska ge information om utvecklingen på den svenska finansmarknaden. På denna marknad sker ständigt en stor mängd transaktioner och värdeförändringar. Låntagare lånar av långivare eller återbetalar lån, fordringar omvärderas, aktier emitteras, aktiekurser ändras etc. Enskilda sådana finansiella "händelser" skulle teoretiskt kunna registreras och beskrivas men det vore inte praktiskt hanterbart att samla in. De finansiella instituten redovisar ställningsvärden vid en viss tidpunkt för ett antal "statistiska konton" samt summan av vissa typer av finansiella händelser under en rapportperiod. Undersökningen bygger alltså på observationer från två slag av objekt, institut och finansiella händelser.

1.1.1 Företagsobjekt

Statistiken beskriver ett antal populationer. Populationerna överlappar till stor del varandra men vissa skillnader finns. De centralaste är MFI, MIR, RIPS och RUTS. Samtliga populationer presenteras närmare nedan.

MFI-populationen består av monetära finansinstitut (MFI) verksamma inom Sveriges gränser och deras filialer i utlandet. MFI definieras som finansiella företag med verksamhet att ta emot inlåning och nära substitut till inlåning från andra än monetära finansinstitut och som för egen räkning ger krediter och placerar i värdepapper.

I MFI ingår följande delsektorer:

- Centralbanker (sektor 121000)
- Banker (sektor 122100)
- Bankfilialer till banker i utlandet (sektor 122200)
- Bostadsinstitut (sektor 122300)
- Andra monetära kreditmarknadsföretag (sektor 122400)
- Penningmarknadsfonder (sektor 125000)
- Monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer (sektor 122500)
- Övriga monetära finansinstitut (sektor 122900).

Uppgifter rörande monetära investeringsfonder har tidigare endast ingått i penningmängden men ingår fr.o.m. publiceringen per april 2009 i MFI:s balansräkningar. Historiskt ingår uppgifter fr.o.m. mars 2005 vilket innebär att balansstatistiken har reviderats från detta datum.

Riksbanken använder sig inte av samma rapportformulär som övriga MFI och när det inte särskilt påtalas avser därför begreppet MFI här MFI förutom Riksbanken.³

Riksbanken tillhandahåller en förteckning över de institut som räknas till MFI-populationen. I förteckningen framgår om ingående institut klassas som bank, bostadsinstitut, finansbolag eller övrigt MFI.

MIR-populationen för rapportering av **in- och utlåningsräntor** bestod fram t.o.m. juni 2005 av samtliga bostadsinstitut samt ett urval av större svenskägda banker. Per september 2005 utökas populationen med ett urval av kommun- och företagsfinansierande institut, finansbolag samt svenska filialer till utlandsägda banker.

Emissionsstatistiken har upphört. Sista rapporteringen gjordes avseende november 2013.

Emissionsstatistikens population bestod av samtliga MFI-institut som innehade Finansinspektionens tillstånd att emittera värdepapper på den svenska marknaden för egen eller för annans räkning.

För rapportering av **individuellt pensionssparande (RIPS)** ingår samtliga institut som innehar Finansinspektionens särskilda tillstånd att bedriva pensionssparrörelse (IPS) i Sverige.

RUTS-populationen består av svenskägda MFI (inklusive dotterbanker och filialer verksamma i utlandet) samt utlandsägda MFI verksamma i Sverige med betydande positioner mot utlandet. Fastställandet av RUTS-populationen utgår från institut i sektor 122100 "Banker (utom centralbanker)" och deras eventuella filialer i utlandet, sektor 122200 "Bankfilialer till banker i utlandet", sektor 122300 "Bostadsinstitut", sektor 122400 "Andra monetära kreditmarknadsföretag

³ Det som här benämns MFI avser alltså i huvudsak det som brukar kallas för OMFI (Other Monetary Financial Institutions), dvs. MFI förutom centralbank.

samt sektor 122500 "Monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer". Kontroll av populationen sker en gång per år avseende förhållandena per 30:e september.

Populationen för **OTC-Derivat** utgörs av de största inhemska instituten på derivatmarknaden, vilka i Sverige består av de fyra svenskägda storbankerna. Rapporteringen sker på gruppnivå dvs. inklusive dotterbanker och filialer verksamma i utlandet.

Varje institut (inklusive bankfilialer till banker i utlandet) i ovanstående populationer är en juridisk person med undantag för de monetära investeringsfonderna som betraktas som skatteobjekt.

Därutöver inhämtar SCB ett fåtal uppgifter från eller via följande källor:

Från Riksgäldskontoret inhämtas uppgifter om den svenska statsskulden.

Från Riksbanken inhämtas deras tillgångar och skulder.

Från Finansinspektionen hämtas vissa balans- och resultatposter exempelvis ränteintäkter och kreditförluster för MFI totalt. Uppgifter till strukturindikatorerna om bl.a. antal anställda och antal filialer till kreditinstitut hämtas också från Finansinspektionen.

Uppgifter om monetära investeringsfonder sammanställs utifrån de uppgifter fonderna rapporterar till Finansinspektionen och som SCB sammanställer statistik för i "Investeringsfonder, tillgångar och skulder" (FM0403).

Uppgifter om räntebärande värdepappersemissioner hämtas från Svensk värdepappersdatabas (SVDB).

1.1.2 Dimensionsvariabler som identifierar mätvariabler

Varje statistikuppgift som instituten ska rapportera till SCB identifieras med 14 s.k. dimensionsvariabler:

1. **Konto**: anger vilken typ av data det rör sig om (exempelvis ingående eller utgående balans, bruttoförändringar, utanför balansräkningen).
2. **Kontoslag**: anger sida i balansräkningen (tillgång/skuld).
3. **Kontopost**: anger typ av tillgång eller skuld (exempelvis in- och utlåning, aktier och andra värdepapper).
4. **Löptid**: anger typ av tidsrelaterade villkor (exempelvis ursprunglig löptid och återstående löptid).
5. **Ändamål**: i de fall som in- och utlåning specificeras efter ändamål, anges ändamålet i denna variabel. Även ändamål avseende aktier specificeras här.
6. **Säkerhet**: anger om tillgången har en underliggande tillgång i botten (exempelvis småhus, aktier, borgen) eller om underliggande tillgång saknas (exempelvis blancokrediter).
7. **Land**: anger land eller landgrupp där motparten befinner sig.
8. **Motpart**: anger typ av institutionell sektormotpart. För motpartsklassificering används främst två standarder, ESA⁴ och INSEKT 2000⁵.

⁴ ESA = European System of national and regional Accounts

9. Valuta: anger i vilken valuta eller valutagrupp som tillgången/skulden är tagen.
10. Värdering: anger vilken värderingstyp som gäller för objektet (exempelvis nominellt eller verkligt värde).
11. Sort: anger om det insamlade värdet står för antal, summa eller liknande. Om värdet står för summa anger denna dimension till vilken valuta som värdet är omräknat i (oftast SEK).
12. Uppgiftslämnare: anger vilket institut som har lämnat uppgiften/uppgifterna.
13. År: anger det kalenderår för vilket databasen innehåller data.
14. Period: anger för vilken period som värdena gäller (exempelvis januari, kvartal 1, halvår 1).

Varje dimensionsvariabel har en värdemängd med minst två egentliga värden (medlemmar). Dimensionsvariablerna 1-11 kan dessutom innehålla värdet 'X' som betecknar "ej specificerat". Idag samlas uppåt 40 000 kombinationer av ovanstående variabler in men i teorin är betydligt fler kombinationer tänkbara. I blanketterna som uppgiftslämnarna fyller i syns i regel inte variabelkod utan de fyller i celler efter namngivna kolumner och rader.

1.1.3 Mått

I undersökningen insamlas ställningsvärden avseende den sista kalenderdagen i månad, kvartal, halvår eller år. Förändringsvärden beskriver summan av alla förändringar som skett från senaste rapporteringstillfället till det aktuella rapporteringstillfället för vissa poster.

Ställnings- och förändringsvärden samlas i de flesta fall in i tusental kronor. I vissa fall samlas antalsuppgifter in.

1.2 Statistiska målstorheter

1.2.1 Redovisningsgrupper

Statistiken presenteras främst utifrån en balansräkningsstruktur innehållande tillgångar och skulder som bryts ner på mer eller mindre finfördelade nivåer och motparter. Därutöver särredovisas in- och utlåningsräntor, individuellt pensionssparande, derivatmarknaden, utländska fordringar och skulder och värdepappersmarknaden. Statistiken presenteras främst i form av ställningsuppgifter men även som räntesatser, antals- och förändringsuppgifter.

Part (i många fall detsamma som rapporterade institut) presenteras antingen med hela populationen som en grupp eller för en eller flera speciellt intressanta institutgrupper inom populationen, t.ex. banker, bostadsinstitut och finansbolag. Avseende MFI- populationen presenteras statistiken beroende på statistikleverans antingen inklusive eller exklusive svenska instituts filialer i utlandet.

Motpart finns uppdelat per land eller landgrupp och per institutionell sektor/delsektor. Indelningarna följer INSEKT (Institutionell sektorindelning) med skillnaden att utländska motparter specificeras på olika sektorer. Vanliga landindelningar är Sverige, EMU-länder, övriga EU-länder och övriga världen. Vanliga sektorindelningar är dels MFI och dess delsektorer, dels svensk icke-MFI där exempelvis hushåll och icke-finansiella företag kan nämnas.

⁵ INSEKT = Standard för institutionell sektorindelning

Tillgång eller skuld kan presenteras i enskild valuta eller valutagrupp. Vanliga enskilda valutor är svenska kronor (SEK), Euro (EUR) och amerikanska dollar (USD). Vanliga valutagrupper är inhemsk valuta, utländsk valuta och total valuta.

Även löptid och säkerhet är centrala indelningsgrunder i statistiken.

In- och utlåning är två mycket centrala poster i statistiken och exempelvis kan nämnas utlåning till svenska hushåll och icke-finansiella företag som är två av de viktigaste redovisningsgrupperna. Utlåning till hushåll och till icke-finansiella företag presenteras som stockuppgifter vid slutet av respektive månad och som specificerade parter finns banker, bostadsinstitut, finansbolag och övriga MFI. Även räntor på in- och utlåning är centrala uppgifter.

Penningmängden är ett mycket centralt redovisningsmått. 2009 upphörde M0 som penningmängdsmått och serien återfinns nu istället under namnet ”sedlar och mynt hos svensk allmänhet”. Med gamla definitioner finns sedlar och mynt hos svensk allmänhet och M3 sedan 1961. Fr.o.m. 2006 beräknas parallellt en ny uppsättning av sedlar och mynt hos svensk allmänhet och penningmängdsmåtten M1, M2 och M3 som till stor del harmoniserats med ECB:s definitioner.

Till novemberpubliceringen 2013 så uppdaterades penningmängdsmåttet M3 i linje med ECB:s hantering av repotransaktioner mot centrala motparter. MFI:s repor mot centrala motparter (OMX i Sverige) exkluderades i statistiken tillbaka till september 2010.

Den nya penningmängden omfattar allmänhetens inlåning i alla typer av MFI och allmänhetens innehav av korta värdepapper utgivna av alla MFI. Den gamla definitionen avser endast allmänhetens innehav av bankcertifikat. Det har varit möjligt att beräkna dessa nya penningmängdsmått på ett godtagbart sätt från och med januari 1998. Innehållet i de olika penningmängdsmåtten specificeras i nedanstående tabell.

Tabell över skillnader mellan nya och gamla penningmängdsmått, instrument

Instrument	Gamla	Nya
Sedlar och mynt	Allmänhetens sedlar och mynt	Allmänhetens sedlar och mynt
Dagslån	M3	M1
Transaktionskonton	M3	M1
Inlåning med överrenskommen löptid upp till 2 år	M3	M2
Inlåning med överrenskommen löptid över 2 år	M3	
Inlåning med uppsägningstid upp till 3 månader	M3	M2
Inlåning med uppsägningstid över 3 månader	M3	
Repor	M3	M3
Penningmarknadsfondandelar och penningmarknadsinstrument		M3
Certifikat	M3	M3
Övriga värdepapper med löptid upp till 2 år		M3
Allemansspar	M3+	
Statsskuldväxlar	M3+	

Publiceringen av M3+ upphörde 2005.

På grund av ett ökat intresse att kunna se hur centralbankernas extraordinära åtgärder påverkar likviditeten i ekonomin publiceras fr.o.m. april 2009 statistik över den s.k. monetära basen. Den definieras som utestående sedlar och mynt + MFI:s inlåning i Riksbanken + fordringar på Riksbanken till följd av emitterade riksbankscertifikat. Historiska uppgifter om den monetära basen finns från januari 1981.

1.2.2 Mått

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistiken publiceras i text, tabeller och diagram i publikationen Riksbankens finansmarknadsstatistik som publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se under Statistik efter ämne/Finansmarknad.

Delar av statistiken publiceras också i Statistikdatabasen. Produkten FM0401 (Banker och kreditmarknadsföretag, tillgångar och skulder) publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Därutöver skickas statistikleveranser till:

- Europeiska Centralbanken (ECB), www.ecb.int. Materialet levereras i GESMES-filer.
- Bank for International Settlements (BIS) som underlag till bl.a. publikationen The Quarterly Review. Publikationen går att finna på BIS webbplats, www.bis.org. Materialet skickas i GESMES-filer.
- International Monetary Fund (IMF) som underlag till publikationen International Financial Statistics. Publikationen går att finna på IMF:s webbplats, www.imf.org. Materialet levereras i Excelformat via e-post.
- Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). Leveranser sker via e-post i Excelformat och siffrorna går att finna på OECD:s webbplats, www.oecd.org.
- Sveriges Riksbank, som publicerar s.k. SDDS-statistik (Special Data Dissemination Standard). Leveransen sker via e-post och statistiken publiceras på Riksbankens webbplats, www.riksbank.se.

1.4 Dokumentation och metadata

Mer detaljerad information samt uppgifter om statistiken i form av regelverk, population och blanketter finns på Finansmarknadsstatistikens webbplats, www.fmrwebb.scb.se.

2 Uppgiftsinsamling

Produkten omfattar ett 10-tal olika primärdatainsamlingar. Samtliga undersökningar är totalundersökningar, varav en med begränsad inrapporteringsfrekvens beroende på de insamlade institutens storlek (för närmare information se avsnitt 2.2). Uppgifter samlas huvudsakligen in på månadsbasis men även per kvartal, halvår och år. Därutöver inhämtas vissa uppgifter från Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgäldskontoret samt annan ekonomisk statistik inom SCB.

2.1 Ram och ramförfarande

Riksbankens statistikinsamling regleras i 6 kap. 9 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank som bl.a. fastställer uppgiftslämnarplikten. Uppgiftslämnarplikten avgränsas till de finansiella institut som står under Finansinspektionens tillsyn. Utifrån dessa tillstånd fastställer Riksbanken de institut som ska ingå i populationen svenska monetära finansinstitut (MFI) (för definition se avsnitt 1.1.1). Riksbanken sammanställer och underhåller sedan förteckningen över svenska MFI som finns publicerad dels på Riksbankens webbplats, www.riksbank.se, och dels på ECB:s webbplats, www.ecb.int.

För rapportering av MIR ingår samtliga bostadsinstitut, ett urval av större svenskägda banker, kommun- och företagsfinansierande institut, finansbolag samt svenska filialer till utländska banker.

För rapportering av individuellt pensionssparande (RIPS) ingår samtliga institut som innehar Finansinspektionens särskilda tillstånd att bedriva pensionssparrörelse (IPS) i Sverige.

RUTS-populationen består av svenskägda MFI (inklusive dotterbolag och filialer verksamma i utlandet) samt utlandsägda MFI verksamma i Sverige med betydande positioner mot utlandet. För rapportering av BIS OTC Derivat ingår de fyra svenskägda storbankerna på gruppnivå dvs. inklusive deras dotterbanker och filialer verksamma i utlandet. Instituterna är skyldiga att meddela SCB när nya dotterbanker eller filialer startar sin verksamhet. Dotterbanker och filialer verksamma i utlandet ingår i rapporteringsskyldigheten p.g.a. sitt svenska moderbolag. SCB underhåller fortlöpande den förteckning över bolag som ingår i rapporteringsskyldigheten för RUTS och BIS OTC Derivat.

Information om vilka institut som rapporterar vilken blankett publiceras på SCB:s webbplats för finansmarknadsstatistik www.fmrwebb.scb.se, under rapporteringsskyldighet.

2.2 Urvalsförfarande

Rapportering av balansstatistiken (MFI-blanketten) är en totalundersökning, dock med varierad inrapporteringsfrekvens beroende på institutens storlek. De monetära finansinstitut som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till minst 95 procent av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda balansomslutning, rapporterar månadsvis. Övriga institut, som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till högst 5 procent av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda balansomslutning, delas upp i kvartals- respektive årsrapportörer. De institut som står för 4,5 % av den sammanlagda balansomslutningen rapporterar kvartalsvis, medan resterande del av populationen (0,5 %) rapporterar årsvis. Avgränsningen mellan 95 procent (månadsvis), 4,5 procent (kvartalsvis) och 0,5 procent (årsvis) avgörs inför varje kalenderår med

hänsyn till förhållandena den 30:e september. Instituterna som rapporterar kvartals- eller årsvis ingår i mellanliggande månader med imputerat ställningsvärde från föregående rapporttillfälle.

RAM- OCH URVALSSTORLEKAR 2015

Delpopulation	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	2014
MFI Totalt	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161
MFI 95-procentsgruppen	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
MFI 4,5-procentsgruppen	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
MFI 0,5-procentsgruppen	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
MIR	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
RUTS			35			35			35			35	35
BIS Derivat						4						4	4
RIPS			74			74			74			74	74

Då institut kan tillkomma och falla bort under ett kalenderår kan antalet institut variera mellan olika rapportperioder.

2.3 Mätinstrument

I princip all rapportering sker elektroniskt till SCB. Om instituten inte kan eller vill rapportera blanketten elektroniskt finns möjligheten att rapportera pappersblankett via post eller fax. Endast något enstaka institut rapporterar på pappersblankett.

Statistikens innehåll och upplägg regleras i RBFS 2014:2, se bilaga 1. Utöver RBFS finns kompletterande riktlinjer till varje blankett. Nedan följer en sammanställning över samtliga blanketter och riktlinjer.

MFI-blanketten: Månadsrapport över tillgångar och skulder. Rapporteringen avser främst ställningen vid månads slut men i vissa fall även förändringen under månaden.

För blankett se bilaga 4.

För riktlinjer se bilaga 6.

FMFI BaCert: Månadsrapport över innehav av bankcertifikat utgivna av banker i Sverige.

Används som avdragspost för att uppskatta allmänhetens innehav av bankcertifikat till det gamla penningmängdsmåttet M3, se 1.2.1.

För blankett och anvisningar, se bilaga 7.

MIR: Månadsrapport över MFI:s in- och utlåningsräntor. Räntan mäts som överenskommen årlig ränta.

För blankett se bilaga 9.

För riktlinjer se bilaga 11.

RIPS: Kvartalsrapport över Individuellt pensionssparande. Rapporteringen avser ställningsvärden vid kvartalets slut och förändringsvärden under kvartalet.

För blankett se bilaga 19.

RUTS: Kvartalsrapport över utländska fordringar och skulder. Rapporteringen avser ställningen vid kvartalets slut. Rapporten består av ett antal delblanketter enligt nedan.

För riktlinjer se bilaga 20.

RUTSsv: MFI i Sverige samt deras filialer i utlandet. Fordringar och skulder i Sverige gentemot utlandet. (Filialernas fordringar och skulder dras bort från moderrapporten men moderns mellanhavanden med filialer ligger kvar vilket ger Svenska fordringar och skulder gentemot utlandet.)

För blankett, se bilaga 21.

RUTSkoBIS: Svenskägda MFI:s (inklusive filialer) fordringar och garantier gentemot utlandet exklusive mellanhavanden. Fr.o.m. juni 2005 används blanketten även av svenskägda MFI:s dotterbolag i utlandet och från samma tidpunkt ingår även rapportering av lokala fordringar och skulder i lokal valuta.

För blankett, se bilaga 22.

RUTSkoBISh: Utlandsägda MFI i Sverige. Fordringar på hemlandet.

För blankett, se bilaga 23.

BIS-derivat: Halvårsrapport över OTC derivat. Rapporteringen sker halvårsvis och avser ställningen per den 30 juni och 31 december.

För blankett och riktlinjer, se bilaga 24.

Utöver ovanstående insamling av blanketter inhämtar SCB enstaka uppgifter från eller via nedanstående myndigheter:

Riksgäldskontoret:

- Den svenska statsskulden. Rapporteringen avser ställnings- och förändringsvärden vid månadens slut.
För blankett se bilaga 25.
- Uppgifter om inlåning på konto hos staten och statens innehav av kassa och värdepapper, se bilaga 27.

Riksbanken:

- MFI-rapportering till ECB.
För blankett se bilaga 28.
- Riksbankens tillgångar och skulder samt uppgift över avista valutaflöden vid månadens slut. För blankett se bilaga 31.

Statistiska centralbyrån:

- Obligationer på den svenska marknaden emitterade av icke-finansiella företag och investmentbolag. Rapporteringen avser ställningsvärde vid kvartalets slut, se bilaga 32.
- Kommuners och landstings emitterade obligationer. Rapporteringen avser ställningsvärde vid kvartalets slut, se bilaga 33.

Finansinspektionen:

- Vissa balans- och resultatposter för MFI (exempelvis ränteintäkter och kreditförluster). Rapporteringen avser ställningsvärde vid kvartalets slut och förändringsvärden under kvartalet, se bilaga 34.

- För BIS räkning insamlas kvartalsvisa uppgifter om de fyra storbankernas kapitaltäckning, se bilaga 35.

2.4 Insamlingsförfarande

De institut som rapporterar blanketterna elektroniskt laddar ner dessa i Excelformat från SCB:s webbplats, www.fmrwebb.scb.se, och skickar in dessa elektroniskt till SCB. Uppgiftslämnaren kontrollerar själv att blanketterna är konsistenta innan de skickas in till SCB. Eventuella felaktiga summeringar och liknande listas, varifrån uppgiftslämnaren kan klicka sig fram direkt till felkällan.

De fåtal institut som rapporterar blanketterna i pappersformat skickar in blanketterna via post eller fax till SCB, som indaterar uppgifterna i en tom blankett och skickar in den elektroniskt i SCB:s FMR-system för uppgiftslämnarens räkning.

Månadsstatistiken ska vara SCB tillhanda senast 9:e bankdagen efter månadsskifte, kvartalsstatistiken en kalendermånad efter kvartalsskifte och halvårsstatistiken cirka 45 kalenderdagar efter halvårsskifte. Uppgiftslämnare som inte inkommit i tid noteras för vidare befordran till Riksbanken. De uppgiftslämnare som inte skickat in blanketterna i tid kontaktas via e-post eller telefon.

Uppgiftslämnarplikt föreligger enligt lag och bortfallet vid leverans är försumbart. MFI-blanketter som inte inkommit i tid för leverans imputeras, dvs. ställningsvärdet från senast inrapporterade rapportperiod används. För mer information angående imputeringsförfarandet se avsnitt 4.1.2.

2.5 Databeredning

Vid elektronisk rapportering har uppgiftslämnaren kunnat utnyttja kontrollfunktioner. De inkomna blanketterna genomgår ytterligare en konsistenskontroll. Därutöver görs en tidsseriegranskning för att identifiera och kontrollera felaktigheter och större förändringar. Värden i den inskickade blanketten som skiljer sig mycket, både i absoluta och relativa tal, dels mot närmast föregående rapportperiod och dels mot ett genomsnitt av de senaste rapportperioderna kontrolleras och uppgiftslämnaren kontaktas vid behov. Då blanketten anses godkänd ska den tilldelas status Godkänd för att lagra värdena i databasen.

Varje leverans tidsseriegranskas även på aggregerad nivå, s.k. makrogranskning. Vid makrogranskning identifieras enskilda institut som bidrar till stora skiftningar i aggregerade totaler.

Utöver ovanstående kontroller görs ytterligare kontroller specifikt för vissa blanketter som specificeras enligt nedan:

MFI-BLANKETTEN

I konsistenskontrollen för MFI-blanketten visas även eventuella negativa ställningsvärden. Det ska normalt inte förekomma negativa stockar, utom möjligtvis på balanserad vinst och förlust samt upplupet resultat.

För de institut som har filialer i utlandet samlas även en filialrapport in. För vissa leveranser ska sedan svensk del beräknas som moder minus filialer. Avstämning görs att filialerna inte har större

värden än modern på ställningsvärdena samt att eventuella mellanhavanden mellan moder och filial har rapporterats korrekt.

Vid kontroll av leasingobjekt ska ingående balans, aktuell rapportperiod, vara lika med utgående balans, föregående rapportperiod.

MIR

Vissa poster stäms av mot MFI-blanketten. Även rimlighetskontroll av räntornas storlek görs.

EMISSIONER

Vissa värden kan rimlighetskontrolleras mot uppgifter i MFI-rapporten

RIPS KVARTALSRAPPORT ÖVER INDIVIDUELLT PENSIONSSPARANDE

Avstämning görs att ingående balans, totalt och nedbrutet på ett antal poster, aktuell rapportperiod är lika med utgående balans föregående rapportperiod.

UTLÄNDSKA FORDRINGAR OCH SKULDER (RUTS)

Konsistenskontroll görs mellan moder och filialer för att kontrollera att filialen inte har rapporterat större värde än moderbolaget. Avstämning görs också mot MFI-rapporten via en automatisk kontroll i FMR-systemet.

3 Slutliga observationsregister

3.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Tablå: Statistikens slutliga observationsregister.

Register	Registervariant	Registerversion
Finansmarknadsstatistiken	Indata	2015

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll (i MetaPlus), finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som finns angivna i ovanstående tablå

3.2 Arkiveringsversioner

Arkivering sker av produktionsversionerna i 3.1.

3.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Inga särskilda erfarenheter finns från denna undersökningsomgång. Arbetet har gått helt enligt plan.

4 Statistisk bearbetning och redovisning

4.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

4.1.1 Urval

MFI-blanketten rapporteras med varierad rapporteringsfrekvens (månad, kvartal eller år) beroende på institutens storlek (för närmare information se avsnitt 4.1.2 nedan).

4.1.2 Imputering och Bortfallshantering

Vid de månadsvisa beräkningarna av MFI-blanketten imputeras ställningsvärdena för utgående balans och beviljat belopp för de institut som är kvartals- resp. årsrapportörer (se avsnitt 0.12 och 2.2) med senast inrapporterade värde. Kvartals- och årsrapportörernas andel av den totala balansomslutningen är dock så liten att denna skattning inte anses ändra utfallet av undersökningen. För övriga blanketter sker ingen imputering.

För de MFI-blanketter som inte inkommit i tid för leverans imputeras ställningsvärdet från senast inrapporterade rapportperiod. För övriga blanketter genomförs ingen bortfallsåtgärd.

MIR är en urvalsundersökning av de största instituten inom olika grupper av institut (Banker, Bostadsinstitut och Övriga MFI) jämfört med MFI som är en totalundersökning. Uppräkningen av beloppen under nya avtal sker genom en schablonmässig uppräkningsmultiplikator.

Tanken är att förhållandet mellan utestående stockar för en variabel i MFI-blanketten hos dem som rapporterar och inte rapporterar MIR är proportionellt en variabel avseende nya avtal i MIR.

Exempelvis. Om den MIR- rapporterande populationen står för 70 % av utestående stocken Dagslån till icke-finansiella företag i MFI så antas att även nya avtal, Dagslån till icke-finansiella företag, i MIR utgör 70 % av summan för alla MFI- rapportörer.

Formelmässigt skulle multiplikatorn för variabel W , som är en variabel i MIR, kunna skrivas som

$$M_W = \frac{\sum_{j \in ECB100s} V_j}{\sum_{i \in MIRs} V_i}$$

Där V är den variabel i MFI som man antar har hög korrelation med W i MIR. Summan i täljaren avser svensk del för alla institut som rapporterar MFI och summan i nämnaren avser de institut som rapporterar MIR. V är dock samma variabel i både täljare och nämnare och ingår i MFI-blanketten.

Uppräkningen sker sedan genom att man tar den aktuella multiplikatorn gånger summan av nya avtal för aktuell variabel i MIR.

Exempel. Summan av Dagslån för alla rapportörer av MFI är 200. Av detta står MIR-rapportörerna för 150. Multiplikatorn för Dagslån blir då $200/150=1,33$. Summan av Nya avtal, Dagslån i MIR är 40. Uppräkningen blir då $40*1,33=53$.

4.1.3 Antaganden

Fr.o.m. december 2003 sammanställer och levererar SCB lån till motpartssektorn hushåll fördelat på ändamålen konsumtionskrediter, bolån och övriga ändamål. Eftersom de finansiella instituten i

Sverige i regel inte frågar sina kunder om lånets ändamål samlar SCB i stället in uppgifter om med vilken säkerhet lånet är taget. SCB approximerar därefter lånets ändamål utifrån dess säkerhet i kombination med långivarens sektortillhörighet och motpartens sektortillhörighet.

Nedan följer en kort förklaring över hur ändamålet för ett lån approximeras.

KONSUMENTKREDITER

För alla institut förutom bostadsinstituten räknas lån utan säkerhet (blanco) och lån garanterat av andra än stat och kommun (övrig borgen) till övriga hushåll som konsumtionskrediter. Övriga hushåll är alla hushåll förutom företagarhusåll och HIO⁶. Inga lån från bostadsinstitut räknas till konsumtionskrediter.

BOLÅN

Bolån beräknas olika beroende på om lånet inrapporterats av bostadsinstitut eller andra institut. För bostadsinstitut räknas samtliga lån till övriga hushåll som bolån. För övriga institut räknas lån till övriga hushåll med säkerheterna småhus och bostadsrätt som bolån.

ÖVRIGA ÄNDAMÅL

Övriga ändamål beräknas olika beroende på om lånet inrapporterats av bostadsinstitut eller andra institut. För bostadsinstitut räknas alla lån till företagarhusåll och HIO som övriga ändamål. För övriga institut räknas alla lån till företagarhusåll och HIO samt lån till övriga hushåll taget med annan säkerhet än övrig borgen, småhus eller bostadsrätt som övriga ändamål.

4.2 Redovisningsförfaranden

De tekniska kanaler som används vid statistikleveranser är GESMES via FTP och Excel via e-post. För mer information om vilka leveranser som skickas via vilka kanaler se avsnitt 1.3.

Förutom de standardiserade publikationer och leveranser som nämns i avsnitt 1.3, kan även specialbearbetningar beställas från SCB mot betalning. För analys och användning av statistiken se avsnitt 0.11.

⁶ Hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO). Icke vinstdrivande organisationer som inte är marknadsproducenter och som betjänar hushållssektorn med syfte att tillvarata hushållens intressen eller bedriva humanitär hjälpverksamhet.